

Mi újság FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

1997. március

Ára: 32,- Ft

8. évfolyam 3. szám

**Húsvéti készülődés
az 1-es oviban**

Folyamatban van a társulat szervezése

A szennyvízcsatorna építése április első hetében megkezdődik Jászfényszarun, a Szabadság téren. A szennyvíz beruházásban érintett ingatlanok tulajdonosai a szervező bizottság tagjaitól, aktivistáitól a napokban kaptak tájékoztatást a csatornatársulat megalakításának feltételeiről. Az alakuló taggyűlés összehívására várhatóan áprilisban kerül sor.

Lakásvásárlási támogatás

A Képviselő-testület 1997. február 28-án módosította az első személyi tulajdonú lakás vásárlásának és építésének támogatásáról szóló önkormányzati rendeletet (hatályos szövege lapunk 7. oldalán olvasható).

A lakásvásárlás és építés támogatására ebben az évben 1 millió 900 ezer forint fordítható. Kérjük az érintetteket, hogy támogatás iránti kérelmüket **1997. április 15-ig** nyújtsák be a Polgármesteri Hivatalhoz. Bővebb felvilágosítást és kérelem nyomtatványokat Morvay Ferencnél a Hivatal 10. sz. irodájában kaphatnak az érdeklődők.

Bővítik az éttermet

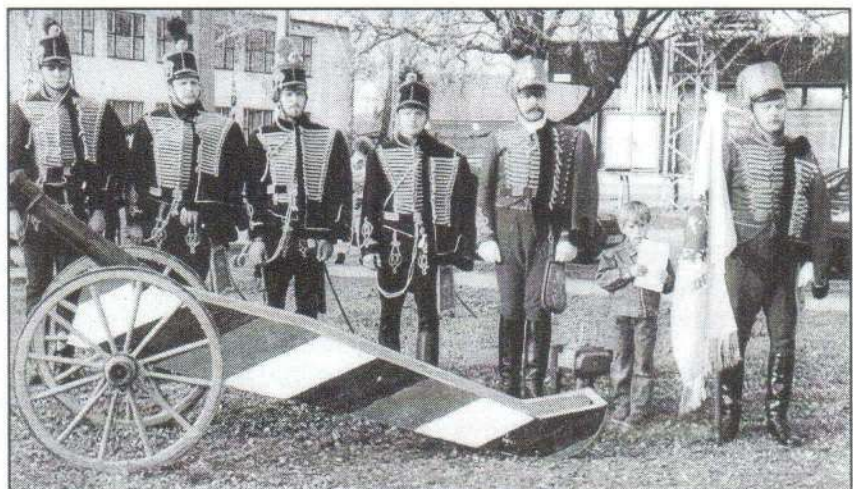
Rendezvények alkalmával tapasztalható volt, hogy az addig 120 fő elhelyezésére alkalmas étterem szűknek bizonyult.

Egyre nagyobb igény mutatkozik lakodalmak megrendezésére is, ami szükségessé tette a bővítést.

A bővítési munkák és a jelenlegi nagyterem teljes felújítása közel 3 millió Ft-ba kerül. Az így átalakított étteremben 180 fő elhelyezésére lesz lehetőség.

A kiviteli munkákat a Pillér-Korona Kft. végzi helyi vállalkozók és munkaerő bevonásával. A munkák befejezési határideje: 1997. április 30.

Tisztelgés 1848 emlékének

Március 14-én ünnepélyes megemlékezést tartottak Jászfényszaru város képviselő-testülete, valamint a társadalmi szervezetek, intézmények, gazdasági egységek, a pártok képviselői. A Petőfi szobor előtti tiszteletadás után általános iskolások mutatták be műsorukat az 1848-as forradalom és szabadságharc hősei emlékére.

Tudósítás a közmeghallgatásról

1997. február 28-án a művelődési ház nagytermében találkozhattak Jászfényszaru lakói a város képviselő-testületével, valamint a lakosság szolgálatában részt vállaló intézmények, szervezetek vezetőivel illetve képviselőikkel. A közel három órán át tartó eseményről az alábbiakban tájékoztatjuk olvasóinkat.

Bepillantás a városkasszába

Győriné Dr. Czeglédi Márta polgármester áttekintést adott az önkormányzat elmúlt évi gazdálkodásáról, röviden ismertette a jelentősebb felújításokat, fejlesztéseket. Ide sorolható: az 1-es óvoda emésztő kiváltása (633 ezer ft.), az új tornaterem tetőterének beépítése (2 millió ft.), intézmények és a hivatal őszi karbantartási munkái (500 ezer ft.), járdaépítés anyagköltsége (375 ezer ft.), négy utca aszfaltborítása (6 millió 200 ezer ft.).

Az idei költségvetésről szólván a polgármester asszony elmondta, hogy az ún. normatív állami támogatást és az egészségbiztosítási pénztártól átvett pénzeszközt ki kell egészíteni az önkormányzat egyéb bevételeiből, mivel ezek a központi juttatások nem fedezik a kiadásokat.

A működési kiadások között szerepel az önkormányzat illetve a lakosság közös vállalása: a szennyvízberuházás. Mint arról korábban tájékoztattuk olvasóinkat, 1990 óta évről-évre folyamatos volt a céltámogatásra történő pályázat, mely hatodiziglen eredményesnek bizonyult. A Pusztamonostorral közös pályázat - az elbírásnál előnyt jelentett a szomszédos településsel történő együttes tervezés - 124 millió 127 ezer forint (nettó) támogatásban részesült. Jelenleg nincs arra pénzügyi fedezet, hogy a gázberuházáshoz hasonlóan egyszerre valósuljon meg a szennyvízprogram is. Hiszen az önkormányzatnak lehetőleg hitel nélkül, a pénzügyi egyensúlyt továbbra is megtartva kell gazdálkodnia az elkövetkező időben is. Ami az első ütemben elkészülhet az a tisztítómű és a gerincvezeték. Az érintett utcák (februári lapunk címlapján közöltük) társulattá szerveződése esetén lehetővé válik, hogy mint társulat hosszú lejáratú kedvező kölcsönhöz jussanak. A tisztítómű helye a Jáger tanya és a Gyakorlati kert mellett lévő terület, amely önkormányzati tulajdonban van.

A rend őrei

Több hozzászóló kifogásolta a rendőrség munkáját. Ritkán láthatók a település utcáin, nem lépnek fel kellő szigorral, lakossági bejelentésre a jászberényi ügyeletről ki sem jönnek. Gócza József, a jászberényi rendőrkapitány helyettese válaszában a következő tájékoztatást adta. A rendszerváltozás előtt azzal vádolták

a rendőrséget, hogy mindenbe beleszól. A jelenlegi törvények viszont nagymértékben szabályozzák a rendőri tevékenységet, vannak esetek, amikor ha szeretne sem tudna intézkedni, mert akkor maga követ el szabálytalanságot. Évek óta megoldatlan a létszámbővítés. Az utóbbi időszakban a rendőri munka ellátásának alapkövetelménye lett a szakképzettség előzetes megszerzése. Idén nyáron kerülnek ki az iskolapadból, akik érettségi után a rendőri szakközépiskolában tanultak tovább. A létszámbővítésből eredeztethető az is, hogy a jászberényi ügyeletről „stáb” kénytelen a hívásokat mérlegelni, így előfordulhat, hogy a bejelentésre nem, vagy később érkezik rendőr. A közeljövő terve - rendőrség lesz Jászfényszarun - reálisnak tekinthető, amelyhez városunk önkormányzata is megad minden segítséget (pl. szolgálati lakás biztosítása).

Bevált szolgáltatás

Deák László, a BDT Környezetvédelmi Bt. ügyvezetője beszámolójában elmondta, hogy kisebb zökkenőkkel sikerült a szemétszállításban átállni a konténeres változatról a környezetkímélőbb kukás megoldásra. A próbaidőnek is tekinthető 1996-os esztendőben 17 panasz érkezett Jászfényszaruról a BDT vezetőségéhez (telefonon illetve levélben), a jogos lakossági észrevételek nyomán a Bt. megtette a szükséges intézkedést. Deák László kérte a lakosságot, hogy bárminemű gonddal, problémával lehetőleg ne a járat személyzetéhez forduljanak, hanem a szállítójármű vezetőjéhez. Az ő feladata ugyanis elsőként megoldást találni, vagy ha ez nem áll módjában, továbbítani a Bt. felé a lakosság észrevételeit. Deák Lászlótól információt kaptunk arra vonatkozóan, mi a teendőnk, ha nagyobb takarítást rendezünk (padláson, pincében) s a „fölség” nem fér a kukába. Nos, ilyenkor konténert biztosítanak. Az igényt kéri Tóth Attilánál ill. Morvai Ferencnél jelezni.

Gáz van!

A TIGÁZ Rt. szolnoki területi igazgatóságát Gulyás Ernő és Tusor Ferenc képviselte a közmeghallgatáson. Jászfényszarun jelenleg 1719 fogyasztót regisztrál az Rt. A gázberuházás öt esztendeje alatt nem érkezett annyi panasz, észrevétel az üzemigazgatósághoz, mint ebben a fűtési szezonban. A díjbeszedésre alkalmazott új személyzet képtelen

volt a lakosság megelégedésére, precíz munkát végezni. Januárban öt utcában (Széchenyi, Huszár, Bacsó, Katona, Szabadság) megkísérelni sem tudták a gázorák állását leolvasni. Az ilyen esetben szokásos feltételezhető fogyasztást számítógép „saccolta” - általában jóval alulbecsülve a tényleges óraállást. A jelenlévők többen kifogásolták ezt az eljárást, hiszen januárban emelkedett a gázdíj (a napi sajtóból értesülhettünk arról, hogy a január 15-ig leolvasott fogyasztás még a régi áron lesz számlázva). A TIGÁZ-nál is emberek dolgoznak, így ők is tévedhetnek. Ezért fordulhatott elő olyan eset, amikor hátrahagyott cédulák nyomán elindulva senkit sem találtunk a helyi kirendeltségen, vagy felvilágosítás gyanánt szolnoki telefonszámot kaptunk.

Remélhetően, mire márciusi lapunk napvilágot lát, a felborult kedélyek lecsillapodnak, és a korábbi években megszokott korrekt ügyintézés időszaka köszönt be.

Vizes „blokk”

A Vízmű üzemeltetője 1996. július 1-jétől a GAMESZ. Török Ilona az ezzel kapcsolatos feladatokról tájékoztatta a jelenlévőket. Az álló és rossz vízmérők cseréje megtörtént, a főcsapok mintegy fele javításra szorult, melyekből mintegy 15-öt kell még rendezni. A múlt évben megvalósult a Vözös Rózsa utcában a gerincvezeték elkészítése ill. az igénylők bekötése a vízhálózatba. Az átvétel óta 58.043 forint díjhátralékot tartanak nyilván, ezek beszedése folyamatban ill. azoknál a fogyasztóknál, akik többéves tartozásukat ez ideig nem rendezték, megszüntették a vízszolgáltatást. A vízminta-vétel rendszeres, folyamatos.

Telefon-téma

Hegyí Lászlóné a Jász Tel Rt. igazgatóságát képviselte. Beszámolójából megtudtuk, hogy Jászfényszarun a kezdeti 100-ról csaknem 1500-ra emelkedett az előfizetők száma. Tavaly május óta részletre is lehet telefonvonalat kapni, az új igényeket 2 hónapon belül ki tudják elégíteni. Szolgáltatásuknak köszönhetően az Internet az egész Jászság területén elérhető, újdonság, hogy a 90-es körzetszámon hívható vonal jelszavas korlátozását kérésre ingyenesen biztosítják. Március 3-tól működik ingyenes hangposta szolgáltatásuk. A Kábel tévé egyelőre terv, amelyről később tájékoztatják a lakosságot.

(Folytatás a 3. oldalon)

Helyesebb lenne „sertésnövelésről” beszélni, hiszen célunk az, hogy a sertés ne elhízzon, hanem inkább izmot (húst) építsen. Ezt pedig csak szakszerű takarmányozással érhetjük el.

Az állat teste a takarmány alkotóiból épül fel. Ez akkor megy leggazdaságosabban végbe, ha a táplálék megfelelő minőségű és mennyiségű.

A sertés igénye a különböző tápanyagokból (energia, fehérje, rost, zsír, kalcium, foszfor) ismert, táblázatok pedig tartalmazzák a különböző takarmányok beltartalmi értékeit. Így könnyen ki lehet számolni, hogy miből mennyit kell etetni.

Az energia teszi lehetővé, hogy a takarmány alkotói beépüljenek az állat testébe, de ugyancsak az energia felelős a mozgásért, a hőtermelésért, és biztosítja a tej termelését, valamint a magzat növekedését.

Ha az energiából keveset vehet fel, akkor fog, ha pedig a szükségesnél többet, akkor hízi fog. A hízás a zsír(!) szaporodását jelenti, nem pedig a húsét. Sem a fogyás, sem a hízás nem kívánatos jelenség.

A háztájiban etetett abraktakarmányok elegendő, sőt sok energiát tartalmaznak a gabonamagvak miatt (búza, kukorica, triticale).

A fehérjéből lesz a hús, ezért ez a legfontosabb takarmányalkotó, de egyben ez a legdrágább is. Ha a sertést pusztán gabonamagvakkal etetjük, akkor nem viszünk be elegendő mennyiségű fehérjét, ami ahhoz vezet, hogy az energia zsírrá fog alakulni, nem pedig hússá.

Háztáji gazdaságokban a legnagyobb probléma a fehérje hiányos takarmányozás. Ennek következménye, hogy a sertés lassan fog nőni, és mire elkészül elzsírosodik. (A hízót kb. 110 kg-os súlyig érdemes tartani, mert eddig még a hús jobban épül, mint a szalonna, e tömeg felett intenzívebben zsírosodik.)

Az etetett gabonamagvak közül a rozs és az árpa tartalmaz megfelelő mennyiségű rostot, a kukorica és a búza nem elegendőt. Legendásan sok rost van a búzakorpában. A rost javítja a

Állati dolgaik

A sertés

2. A választási malactól a kész hízóig

takarmány értékesülését, de nagy mennyiségben etetve rontja azt.

A takarmányban lévő zsírból veszi fel a sertés a zsírban oldódó vitaminokat, valamint ebben vannak az olyan zsírsavak is amiket nem képes a szervezete előállítani, így a táplálékból kell hozzájutnia. A gabonamagvak is jó zsírforrások.

A kalcium (Ca) és a foszfor (P) többek között a csontozat szilárdságáért felelős. Fiatalkori Ca hiány okozza az angolkórt, még a kifejlett sertésekénél (főleg a kocáknál) a csontlágylást. A gabonákban nincs elegendő Ca, így ezt pótolni kell.

Háztájiban fehérjepótlásra leginkább a borsó, a lóbab, a napraforgódara a legelérhetőbb, de ezeken kívül még más lehetőségek is vannak. A kalcium pótlására a takarmánymész (Futor) a legmegfelelőbb.

A tápok tartalmazzák mindazokat az anyagokat, amikre az állatnak szüksége van. Ezek egymáshoz viszonyított aránya is lényeges, így a kész tápot nem szabad hígítani abraktakarmányokkal. A megfelelően előállított és szavatolt beltartalmú táp kielégíti a hízó igényeit, nagyobb aránya alakul át hússá, mint a kukoricának önmagának. Így kevesebb is kell belőle egy kilo hús előállításához. Ezt forintosítva kiderül, hogy megéri táppal etetni.

A gazdák nagy részének van szemes terménye, amihez koncentrátumot hozzákeverve készül el a teljesértékű táp. A koncentrátum tartalmazza mindazokat az anyagokat amit a kukorica és társai nem.

Lehetőség van önállóan is kész tápot keverni, csak előbb az összetevőket kell kiválasztani, majd megállapítani a keverési arányokat. (Ezt nagymér-

tékben leegyszerűsítik speciális számítógép-programok.)

A takarmányozás gyakorlati kivitelezéséhez figyelembe kell venni, hogy a sertést csak kb. 50 kg-os súlyáig érdemes korlátlanul etetni, mert ezután már többet nem vesz fel a szükségesnél. Ekkor romlik a takarmányértékesülés, fokozódik a zsír-beépülés. A megoldást az adagolt etetés jelenti, pl. egy 60 kg-os sertésnek ajánlott napi takarmány mennyiség 2,37 kg, egy 90 kg-osnak pedig 3 kg.

Mit kell tudni a sertésorbáncról?

A sertésorbánc baktériuma a sertések manduláin él, és általában csak az állat immunrendszerét gyengítő tényezők hatására okoz betegséget. Ilyen tényező lehet pl. takarmányozási hiba, ivóvíz hiány, ferasztó szállítás, falkásítás, zsúfolt elhelyezés, napi hőingás, és az időjárási frontok.

A betegség három formában nyilvánul meg. A leggyakrabban lezajló az *orbáncos vérfertőzés*. A sertés étvágytalan, hőmérséklete 42 °C fölé ugrik, bőrén bíborvörös elszíneződés mutatkozhat. Beavatkozás hiányában két-három napon belül elhullik. Az *orbáncos csalánláz* valamivel lassabban zajlik le és kevesebb is az elhullás. Jellegzetes négyzet alakú foltok jelennek meg a bőrön, amik napok alatt eltűnnek.

A sertésorbánc idült alakjai mindig az állat pusztulásához vagy elérteketlenedéséhez vezetnek. Kialakulhatnak a heveny kórformákból megfelelő kezelés hiányában, ezért az enyhébbnek látszó esetek gyógyszeres kezelése is feltétlenül indokolt. De indulhat eleve idült, és akkor legtöbbször szívbelhártyagyulladás lesz a következmény, ami halálos.

A sertésorbáncot jól lehet gyógyítani, de a megelőzés kevésbé költséges. Megelőzni a sertések vakcinázásával lehet, amit régen „soroltásnak” neveztek, tavasszal és nyár végén oltva a sertéseket udvarról udvarra. Ma a tulajdonosnak kell kérnie sertései oltását az állatorvosától.

Dr. Menyhárt Péter

(Folytatás a 2. oldalról)

A Hivatal munkájáról

Mészáros László jegyző úr beszámolójából idézünk:

„Rendkívüli feladatot ró a hivatal dolgozóira a jelenlegi jogszabályalkotás mechanizmusa. A törvények után késve jelennek meg a végrehajtási rendeletek, nehezen értelmezhetőek, gyakori a módosításuk.

Gondot okoz munkánkban, hogy nem tisztázott az állami és az önkormányzati feladatok megosztása. A munkánk 2/3 részét teszi ki az az állami feladat, amit el kell látnunk és 1/3 rész önkormányzati helyi feladat. Kimondja ugyan az önkormányzati törvény, hogy feladatot az önkormányzatnak úgy lehet leadni, hogy ahhoz a hatáskört is leadják, melyhez pénz is adnak, sajnos nem jellemző, hogy így is történik.

Egyre több az ügyiratok száma. 1996. évben közel 9000 iratot iktattuk, közel 15000 egyéb, nyilvántartásunkban keletkezett ügyiratról adhatunk számot, mely 6610 irattal több mint 1995.

évből adódik, hogy 1996. január 1-jétől bevezetésre került a helyi adó. Nagyobb gondot jelent - a lakosság egyre romló szociális körülményére vezethető vissza - nagyon sok ügyet intézünk szociális vonatkozásban - (különböző segélyezések, térítési díjak, gyermekek támogatása, tankönyvtámogatás, jövedelem pótló támogatás). 1996. évben 7295 határozatot hoztunk, amely 4500-zal több, mint 1995. évben. A 7295 határozatból 2490 határozatot hozott bizottság, elsősorban az egészségügyi és szociális bizottság.

Az államigazgatási eljárásról szóló törvény előírja, hogy az ügyeket 30 napon belül el kell intézni. A 7295 határozatból határidőn túli 8 db volt. Ezek közül a határozatok közül 37 esetben történt fellebbezés, a Közigazgatási Hivatal 7 fellebbezést bírál felül és 4 határozatunkat változtatott meg. A képviselő-testülethez benyújtott fellebbezés 30 db volt, melyből 29 db-ot hagyott változatlanul, 1 esetben változtatta meg a döntést.

Számtalan megkeresés érkezik a különböző társhatóságoktól, bíróságoktól, APEH-től, TB-től, nyugdíj-folyósítótól, mind tőlünk kér adatot, környezettanulmányt, melynek meg kell feleljünk.

Az elmúlt év során mintegy 20.000 ember fordult meg a hivatalban, ehhez még hozzátehetjük azoknak a számát, akik érdeklődő jelleggel tájékoztatást kérnek, vagy nyomtatvány kitöltéséhez segítséget kér.

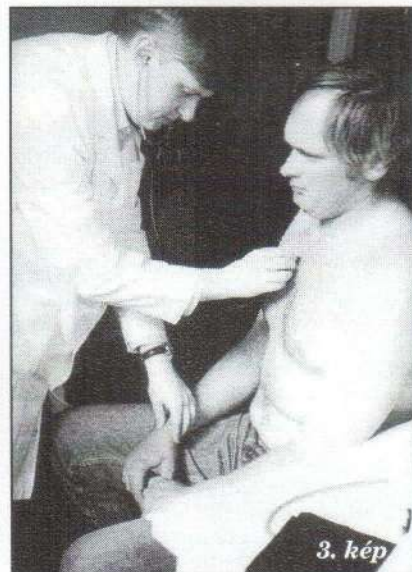
Az elmúlt évben került bevezetésre a szemétszállítás új módja, az edényzet árusításában a hivatal minden dolgozója résztvevett. Az államigazgatási és önkormányzati hatósági ügyek intézése törvényesen történik, határidőben, és remélem, hogy a helyi lakosság megelégedésére.

Kérem, hogy ügyeik intézése során legyenek türelmessel felénk. Az említett számokból kiderült hogy sok a tennivalónk, dolgozunk, elsősorban a településért, Önökért.”

(A tudósítást Sugár Istvánné készítette)

1. kép

3. kép

2. kép

4. kép

Kényszer nélkül, önzetlenül – ők tudják, miért...

Vajon mi történik egy véradáson? Tamus Angéla fotóival ezt mutatjuk be olvasóinknak. – A jelentkezők adatainak feljegyzése (1. kép) után az első „rosta”: a vizeletvizsgálat. Ezt követi a próba-vérvétel (2. kép), amelynek célja a vérkép, vércsoport meghatározása illetve kiszűrni azokat az okokat (pl. gyulladásos betegség), amelyek miatt a jelentkező nem adhat vért. Aki „továbbmehet”, az orvosi fizikális vizsgálat (3. kép) után megkapja az egységcsomagot (tasak és egyéb kellékek), majd kényelmes helyzetben (5. kép) ad életéből egy darabkát, ami valahol valakinek az egész életet jelentheti. Kávé, szendvics, sör, üdítő, vörösbor – ezek már a megvendéglés (6. kép) kellékei. A véradó napok hangulata barátságos, családias (4. kép). A levett vér további vizsgálatát Szolnokon, laboratóriumi körülmények között végzik (AIDS-teszt, Hepatitis B-vizsgálat). – Felvételeinken jászfényzarui véradók, a szolnoki Vértranszfúziós Alközpont orvosa, az asszisztencia és a helyi vöröskeresztes aktívák egyike láthatók.

5. kép

6. kép

Cigányfórum

A Cigány Kisebbségi Önkormányzat 1997. március 2-án fórumot rendezett a Művelődési Házban.

Horváth Tibor, az önkormányzat tagja tájékoztatást adott a megalkulásuk óta végzett munkáról, majd a kisebbségi vezetők válaszoltak a jelentkezők kérdéseire.

Konyhai eszközöket vásároltak

Mint korábban hírül adtuk a Bedekovich Népfőiskolai Társaság karácsonyi jótékonyági műsort rendezett a templomban az elmúlt esztendőben. Az est bevételét az Idősek Klubjának ajánlották fel. Az összegben ez alkalommal konyhai eszközöket vásároltak, melyet a gondozottak s a klub vezetősége örömmel és köszönettel fogadott.

Nőnap meglepetés kisfiúknak is

Farkas Sándor vállalkozó március 7-én a Nőnap alkalmából mindkét óvoda részére videómagnót ajándékozott. A kellemes meglepetést nagy örömmel fogadták a kisgyermek és az óvoda dolgozói.

Előadás sertéstenyésztőknek

Március 10-én a Kaszinó Étteremben sertéstenyésztőknek tartott előadást Hadnagy Sándor, a Purina Hungária Rt. munkatársa.

A résztvevők főként a sertés takarmányozásával kapcsolatban juthattak értékes információkhoz. A vetítéssel illusztrált előadás után Hadnagy Sándor válaszolt az elhangzott kérdésekre.

Versmondók sikerei

Február végén Szolnokon rendezték meg az országos József Attila vers- és prózamondó versenyt. Országos döntőbe jutott Vidáné Dankó Szilvia. Jakus Tímea Heves megye színeiben indult az Egerben tartott hasonló versenyen, szintén országos döntős.

Március 1-jén az Erdőkertesen lezajlott országos verseny döntőjén eredményesen szerepelt Palócz Tímea és Erdei Gábor. Jutalmuk: egy hetes táborozáson vehetnek részt.

Gratulálunk!

Húsvét – Urunk feltámadásának ünnepe

„Örvendezve üljük meg ezt az ünnepet, mely a legkiválóbb az összes ünnepek között. A fényesség napja ez, az Úr feltámadása! Ünnepeljük meg együtt, vigassággal és áhitattal teli szívvel. Az Úr feltámadt és Vele az egész emberiség!” (Aranyszájú Szent János)

Húsvéti jelek

Jézus feltámadásáról az első élmény mind az apostolok, mind az asszonyok számára az üres sír volt. A húsvéti ünnepi evangélium tanúsága szerint Mária Magdolna még a hajnali sötétség idején kiment a sírhoz, s akkor már nyitva találta a sír bejáratát. Péter és János együtt futottak a sírhoz, hogy ellenőrizték Mária Magdolna ijedten előadott jelentését, és ők is üresen találták a sírüreget. Jézust azonban - akkor még - egyikük sem látta, mint ahogyan az asszonyok sem, akik Lukács híradásában - kenetet vittek a sírhoz, és azon tanakodtak útközben, ki fogja elhengeríteni a követ a sír bejáratától (Lk 24,1.12).

Az első húsvéti „esemény” tehát tulajdonképpen egy látható jel: az üres sír. Olyan élmény, amely megdöbben, sőt első pillanatra zavart is támaszt (Mária Magdolna: „nem tudni, hová tették”), de elgondolkodtat, túlmutat önmagán, kutatásra és keresésre ösztönöz. Az üres sír olyan jel, amely hitet követel. S ez a hit valójában húsvét lényegéhez tartozik. Mindent megérttet. Visszafelé is, a történések rendjében: „Eddig ugyanis nem értették az Írást”. Előre is, a jövőt tekintve: „Krisztussal együtt ti is feltámadtatok”. Nagyszerű isteni pedagógia ez: az apostoloknak is hinniük kell, akik majd tanúságot tesznek a feltámadás „megtapasztalásáról”, arról, hogy

együtt ittak és ettek a feltámadt Jézussal. S Péter hitének meg kell erősödnie, hogy majdan megerősítse testvéreit.

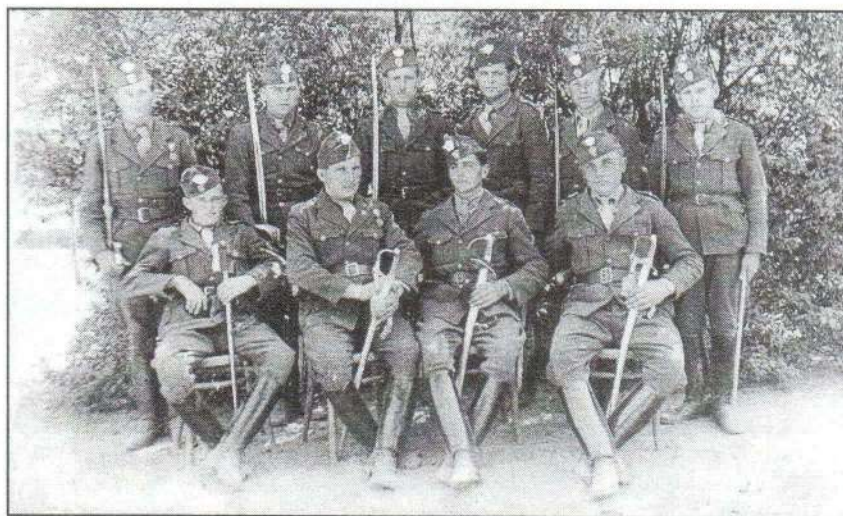
Nekünk, mai keresztényeknek talán még fontosabbak a jelek, mint az apostoloknak, akik közvetlen látványban, jelenésben és látomásban is megélték a feltámadás igazságát. A jelek megértéséhez azonban érzék kell, odaadás és készség. Főleg pedig figyelem, hol és hogyan akar hozzánk szólani Isten. A hitben való találkozáshoz az emberi gyöngeség és bizonytalanság pillanataiban is ragaszkodó lelkület szükséges, amilyen lelkület Mária Magdolnában élt. A sötétség óráiban, amikor semmit sem értett és látott világosan, amikor a lelkében éppolyan homály uralkodott, mint a hajnali tájban, akkor is ragaszkodott Krisztushoz. Kereste, vele akart lenni. Hűsége hitének egyik forrása lett.

Jelek nélkül nem élhetünk a mindennapok világában sem. Mindenütt, az utcán és az utakon, lépten-nyomon jelekkel, jelzésekkel találkozunk, amelyek mind közölni akarnak valamit. Keresztény életünk pedig tele van hitre készítető jelekkel. A szentségek jelei, különösen a kenyér és bor, az egyház jele, a szeretett közösségben élők cselekedetei mind arra mutatnak, aki jelen van, aki él a jelek mögött.

Keresztény életünk egészében véve húsvéti jel a világ számára: Krisztust jelzi, Őt, aki nem halt meg örökre, hanem feltámadt, és mi általa és benne élünk. Az igazi keresztény élet mindig Krisztusra mutat, a Föltámadottra, akinek nyomdokaiban lépve járunk a megváltás és a szeretet útján.

Közreadja: Csöke György plébános

Mit rejt a ládafia? (XXXVI.)

Húsvéti kardoslegények 1939-ben. A felvételen (balról jobbra) ülnek: Jáger Miklós, Tóth Balázs, Ferencz Balázs, Pál István – állnak: Kiss Vencel, Dobák Sándor, Czeczulics József, Berényi Nándor, Szűcs Imre, Lénárd Imre. A fényképet Pál István (Bethlen G. u.) hozta el szerkesztőségünkbe.

Jászfényszaru Város Önkormányzata 1997. évi költségvetése

1997. évi tervezett BEVÉTELEK	Ft
1. Intézményi működési bevételek	
- Gyermek és felnőtt étkeztetés	9.749.000,-
- Földhaszonbér, piac-vásár, vízellátás	12.411.000,-
- Lakbér, garázs bérleti díj, műv. ház bevétele	6.121.000,-
- GAMESZ és helyi újság vállalászási bevételei	1.000.000,-
- Kamatbevételek	5.000.000,-
Összesen:	34.281.000,-
2. Önkormányzat sajátos működési bevételei	
- Helyi adók (kommunális, iparüzési)	8.000.000,-
- Személyi jövedelemadó	62.185.000,-
- Gépjárműadó	3.000.000,-
- Telekértékesítés bevétele, gázigénylők befizetései, lakástámogatás törlesztése	10.000.000,-
Összesen:	83.185.000,-
3. Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	
- Vadászati jog értékesítéséből bevétel	105.000,-
4. Központi költségvetésből kapott támogatás	
- Normatív állami hozzájárulás	103.655.000,-
- Céltámogatás szennyvízberuházáshoz	24.000.000,-
- Területfejlesztési támogatás szennyvízberuházáshoz	18.806.000,-
Összesen:	146.461.000,-
5. Pusztamonostortól átvett pénzeszköz szennyvízberuházáshoz	2.172.000,-
6. Egészségbiztosítási Pénztártól átvett pénzeszköz egészségügyi ellátáshoz	18.242.000,-
7. Visszaigényelt általános forgalmi adó	15.336.000,-
Tárgyévi bevételek (1+2+3+4+5+6+7)	299.782.000,-
1997. évi tervezett KIADÁSOK	
1. Működési-fenntartási kiadások részletezése önálló költségvetési szervenként	
- parkfenntartás	823.000,-
- utak, hidak, járdák karbantartása	1.100.000,-
- kisegítő gazd. tec. (kényszervágás)	100.000,-
- egyéb tulajdonú ingatlankezelés (bérlet, épületek, bérlem.)	130.000,-
- város- és községgazdálkodás (szökőkút üzemelt., ravatalozó villamosenergia, buszváró takarítás)	80.000,-
- közvilágítás	2.160.000,-
- piac - vásár	86.000,-
- állategészségügyi feladatok (gyepmester)	250.000,-
- szociálpolitikai feladatok (gyermeknev. támogatás, ápolási díj, munkanélküliek jöv. pótló tám., átmeneti és rendszeres szoc. segély, közgyógyellátás stb.)	16.600.000,-
- rendszeres nevelési segély - és térítési díj kedvezmény	5.000.000,-
- szállást biztosító idősek klubja	4.308.000,-
- házi szociális gondozás	1.315.000,-
- házi orvosi, fogorvosi, védőnői ellátás, kislabor, ügyelet	19.926.000,-
- általános iskola + szakiskola	45.267.000,-
- óvodák	15.876.000,-
- Városi Könyvtár	2.749.000,-
- Művelődési Ház (Fortuna, Napsugár)	4.816.000,-
- GAMESZ	12.334.000,-
- étellemezés (int. alkalm., óvodás, iskolás gyermek.)	17.910.000,-
- települési vízellátás	9.537.000,-
- Polgármesteri Hivatal működése (hivatal, újság, önkéntes tűzoltók, sportegyesület és egyéb támogatás)	44.574.000,-
- dolgozók lakásépítési alapja	100.000,-
- első lakáshoz jutók támogatása	1.900.000,-
- felújítás	2.801.000,-
- közalk. és köztisztviselők bérfeljesztése	12.830.000,-
- közalkalm. 13. h. kifiz. + járulék	5.350.000,-
- jubileumi jutalom	2.080.000,-
- közhasznú foglalkoztatás	1.200.000,-
- üzemorv. díj, energia növ., kitünt.	1.940.000,-
Működési kiadás összesen	233.142.000,-

(Folytatás a 7. oldalon)

(Folytatás a 6. oldalról)

2. Fejlesztési, beruházási kiadások	
– szennyvíztisztítómű + csatorna	57.864.000,-
– telekkialakítás	1.700.000,-
Beruházási kiadás összesen	59.564.000,-
3. Általános tartalék	7.076.000,-
Tárgyévi kiadások összesen (1+2+3)	299.782.000,-

Jászfényszaru Város Önkormányzati Képviselő-testülete

1993. évi 4. számú RENDELETE

az első személyi tulajdonú lakás vásárlásának, építésének támogatásáról

(A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege.)

1. §

- (1) Az Önkormányzat támogatást nyújt éves költségvetésében meghatározott összeghatárig a közigazgatás területén 2 éves lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, életvitelszerűen itt tartózkodó állampolgárok részére Jászfényszaru városban magánforgalomban történő lakás vásárlásához, lakás építéséhez.
- (2) Az éves költségvetésben meghatározott összeg:
 - 60 %-a lakásvásárlás támogatására,
 - 40 %-a lakásépítés támogatására használható fel.
- (3) A Képviselő-testület a tárgyévi szeptember 15-ig fel nem használt keretét saját hatáskörben – az egyes támogatási formák között – átcsoportosíthatja.
- (4) Támogatást igényelhet az a személy, akinek magának, házastársának, élettársának, kiskorú gyermekének, együttkölthető családtagjainak tulajdonában együttesen legfeljebb egy lakás fele van és 1990. december 31. előtt hasznélvezettel terhelten került tulajdonába, vagy hasznélvezettel öröklési és a hasznélvezető a lakásban lakik.
- (5) Támogatásban részesíthető az a személy is, akinek legfeljebb fél lakástulajdona van – amely hasznélvezettel nem terhelte – és vételi szándéka a lakás egész tulajdonának megszerzésére irányul.
- (6) A támogatás összege:

alsó határ	felső határ
– lakásvásárlás, építés esetén	100 e. Ft 200 e. Ft

2. §

- (1) Első személyi tulajdonú lakástámogatást az a család vagy egyedülálló kaphat, aki(k)nél az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori minimálbér összegét.
- (2) Kérelemhez mellékelni kell:
 - munkáltatói jövedelem igazolást és egyéb jövedelemről szóló büntetőjogi felelőssége tudatában tett nyilatkozatot,
 - Lakásvásárlás esetén:
 - adás-vételi szerződést vagy szándéknyilatkozatot,
 - építésügyi hatósági véleményt, mely szerint a lakás 5 éven belül felújítást nem igényel.
 - Lakásépítés esetén:
 - jogerős építési engedélyt (vagy másolatát),
 - a költségvetés főösszesítőjét,
 - a támogatás feltétele a lakás minimum 50 % készütségi foka, vagy az OTP-vel kötött hitel-szerződés megléte.

3. §

- (1) a) A támogatás odaítélésénél figyelembe veendő szempontok:
 - fiatal, 35 éven aluli házaspárok,
 - gyermeküket egyedül nevelők,
 - tartósan beteg gyermek nevelője,

– a kérelem benyújtásakor lakásviszonyok,
 – minden ingatlan, ingó dolog, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének ötvenszeresét meghaladja.

- b) Különös méltányosságból támogatható az a lakás-építés, amelynek az önkormányzati támogatás 50 %-os készütségi fokot eredményez.
- (2) A támogatás odaítélésénél a településen azonos feltételek esetén előnyben kell részesíteni a település érdekében fontos tevékenységet végző szakembereket (pedagógus, egészségügyi dolgozó), akinek munkájára a munkáltató hosszú távra számít.
- (3) A támogatás a család lakásigényének mértékét meg nem haladó lakás vásárlásához, építéséhez nyújtható.
- (4) A támogatás formája: visszatérítendő kamatmentes kölcsön, melynek visszafizetését 10 év alatt kell teljesíteni.

4. §

- (1) A támogatás feltétele, hogy a kedvezményezett vállalja ingatlanára jelzálogjog alapítását, továbbá azt, hogy az ingatlanát 10 éven belül elidegeníti, köteles a fennálló tartozását egy összegben annak kamatával és a korábban letörlesztett támogatás összegének visszamenőleges kamatos kamatát visszatéríteni.
- (2) A kamat mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat.
- (3) Mentessül a visszatérítés alól, akinek helyben minőségi lakáscsere indokolja az elidegenítést.
- (4) A támogatás odaítéléséről a képviselő-testület: lakásvásárlás, támogatás iránti kérelemben soros ülésén dönt (szükség esetén – rendkívüli esetben – a jegyző javaslatára) a polgármester rendkívüli ülést hív össze. Lakásépítés iránti kérelmeket minden év április 15-ig kell benyújtani. A képviselő-testület a kérelmekben május 31-ig dönt.
- (5) A támogatási összeg igénybevételére a kérelem jogerős elbírálásától számított 3 hónapig van lehetőség.

5. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1993. január 1-jétől kell alkalmazni.

Egyidejűleg az 1991. évi 6. számú rendelet hatályát veszti. Kelt: Jászfényszaru Város Önkormányzati Képviselő-testülete 1993. április 15-én tartott ülésén.

Kihirdetés időpontja: 1993. IV. 16.

Módosította a 4/1997. (III. 03.) számú önkormányzati rendelet.

Kelt: Jászfényszaru Város Önkormányzati Képviselő-testülete 1997. február 28. napján megtartott ülésén.

Kihirdetés időpontja: 1997. március 3.

Győriné dr. Czeglédi Márta
polgármester

Mészáros László
jegyző

Együtt, egymásért, magunkért

Szabó Krisztina

Csomor Csilla

Both Gabi

A művelődési ház nagytermében 1997. február 21-én rendezte meg a Fényszaruiak Baráti Egyesülete (FEBE) a már szokásos évenkénti alapítványi bálját, immár a negyediket. Az est fővédnöke *Bartus Pál* az Általános Fogasztási Szövetkezetek Országos Szövetségének elnöke volt, díszvendége pedig *Mihály Béla* látványtervező iparművész, aki egy-egy szál orchideával köszöntötte az est hölgytagjait, de csodálatos virágkompozíciói díszítették a rendezvény színterét is.

A kiváló hangulatú estét több mint 400 fő tisztelte meg, ami tekintélyes létszámnak mondható. A hagyományok felelevenítése mellett nemes célt szolgáló rendezvény évről-évre színvonalasabbá válik. A bál hangulatát amatőr és profi előadók emelték. Mindannyian „kis” Fényszarunk szülöttei. A műsorszámok és a bál események konferálói ez alkalommal is *Cserhádi Ágnes* és *Zsámboki Zsolt* voltak. *Annus Ágnes* népdalokat énekelt, *Nagy Sándor* verset mondott, *Erdei Gábor* prózát adott elő. Fellépett *Both Gabi* szanzonekes, *Csomor Csilla* a Nemzeti Színház művésze, zongorán kísért *Darvas Ferenc* zongoraművész. Nagy örömünkre a bál műsorában aktívan részt vett *Szabó Krisztina* énekművész és a *Lőrinci Szalonzenekar*.

Az ízletes vacsorát a *Vágó BT.* szervízozta. F fiatal táncosaink nyitó tánca - spanyol tangó - után indulhatott a mulatság. Zenéről a helyi *Golf* és *Fitt* együttes gondoskodott.

Vendégeink nemcsak jelenlétükkel tisztelték meg a rendezvényt, hanem adományaikkal is támogatták az alapítványt.

Ejfélkor, a tombolasorsolás előtt, a Gyertyafény-keringő zenéjére adták elő bemutatkozó táncukat egy kicsi balerina és gáláns lovagja: *Györi Márta* és *Radies Tibor*. A tombolahúzáson sok érdekes és értékes ajándék talált gazdára. *Tóth Tibor*, az egyesület elnöke még az éjszaka folyamán tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a félmillió forintot elérő bevételből 240.000 forint a „Jászfényszaruért” Alapítvány céljainak megvalósítását, 260.000 forint pedig az Egyesület ez évi feladatának végrehajtását szolgálja.

Zene, tánc, tánc... a reggelig tartó mulatságot szeretet, melegség, családi hangulat jellemezte. Külön öröm számunkra, hogy a diszkóból kinőtt korosztály újból találhatott szórakozást Jászfényszarun is.

Köszönjük a rendezőknek - kicsit talán magunknak. Itt utalok a címre is. Tegyel magadért, ezáltal másokért is tetszel. Ha összefogunk könnyebben tudunk eredményeket elérni.

Sándor Béláné

Huszár-találkozó

Március 7-én késő délután a Városháza dísztermében gyülekeztek a Magyar Huszár és Katonai Hagományörző Szövetség tagszervezeteinek képviselői, hogy soros közgyűlésüket Jászfényszarun rendezzék meg.

A közgyűlés előtt az ország minden tájáról idesereglett huszárok a jászfényszarui Huszárbandérium névadójának Szűcs Mihálynak a felsőttemetői kápolna falán lévő emléktábláját koszorúzták meg. A díszes, korhű egyenruhában felvonuló huszárok szemetgyönyörködtető látványa sokunknak maradandó élményt adott.

Az országos szövetség közgyűlése *Fülöp Tibor* elnökletével kezdte meg munkáját. Először az eddig próbaidős tagszervezeteket - köztük a FEBE Szűcs Mihály Huszárbandériumot - a szövetség tagjai sorába fogadta. Ismertetésre került a szövetség 1997. évi programja, kiemelten a március 15-i budapesti Huszárparádé és a Tavasz Hadjárat eseményei, állomásai. Mindkét programban tevékenyen bekapcsolódnak a helyi banderisták is.

A közgyűlést követően jó hangulatú közös vacsorára került sor. Köszönet illeti mindazokat, akik *Ézsaiás Vencel* bandériumi kapitány vezetésével segítettek, előkészítették a találkozót, igazolva Jászfényszaru vendégszeretetét és a hagyományok iránti elkötelezettségét.

Tóth Tibor

Népfőiskolai hírek

„Eurobus”

Népfőiskolánk tagjai meghívást kaptak a Gödöllői Agrártudományi Egyetem (GATE) diákjai által szervezett „Eurobus” című programra, amelynek megrendezésére 1997. március 3-4-én került sor.

Az Európai Unió csatlakozással kapcsolatos mezőgazdasági és oktatási programok előadói voltak többek között: *Dr. Magyar Bálint* miniszter, *Dr. Bálint György* és *Dr. Kiss Róbert* országgyűlési képviselők, *Dr. Öcsödi Gyula* FM főosztályvezető, *Dr. Vereczkey Zoltán* PM KIK, *Lennard Dafgard* PHARE programiroda FM, *Dr. Bálint Csaba* Agrárkamara, *Sándor István* az FM részéről.

Néhány téma, amiről szó esett a rendezvényen: „A mezőgazdaság és az integráció” (A növénytermesztés, állattenyésztés, élelmiszeripar területén bekövetkező változások, integráció hatásai.) „Európai dimenzió az oktatásban” (A konferencián bemutatásra kerültek azok a programok, amelyeket az Európai Unió a tagországokban már két éve sikeresen működtet, a csatlakozásra váró országokban pedig 1998. január 1-jétől indít be. Ezek a nyelvtanulást elősegítő, szakmai gyakorlatok és külföldi ösztöndíj lehetőségeket adó Socrates, Leonardo da Vinci stb. programok.)

Az előadások, vitafórumok mellett művészi produkciók is voltak. Hallhattuk *Nagy Csaba* tárogató-művészt, a *Nagytarcsai Asszonykórust*, *Kunszt Vera* iparművész és mások munkái mellett a résztvevők láthatták a jászfényszarui *Szilágyi Dezső* fafaragásait és *Kiss László* festményeit.

Az esemény tiszteletére a kiállító művészeknek *Dr. Magyar Bálint* miniszter úr emléklapot adományozott.

Kovács Béláné Pető Magdolna

30.000 forint pályázati nyeresmény

A Földművelési Minisztérium, valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztérium az elmúlt évben pályázatot írt ki a Környezeti Nevelési Iskolahálózat oktatási intézményeinek. A jászfényszarui Általános Iskola és a Bedekovich Népfőiskolai Társaság közös pályázatát kedvezően bírálták el: 30.000 forint támogatásban részesítették. Az összegben a Jászságban őshonos facsemetéket vásárolhatnak, melyeket az iskolák udvaraiba telepítenek majd.

Kerégyártó az elmúlt évtizedekig majdnem minden községben dolgozott. A kováccsal együttműködve készítette a kocsikat, szekereket. A magyar kocsigyártó mesterség igen nagy múltú, a késő középkortól századokon át európai hírű volt, hiszen már elődeink is rendelkeztek szekerekkel a Kárpát medence elfoglalása előtt. Ennek a szakmának egyik jeles jászfényzarui képviselőjét, *Nádudvari Dezső* bácsit azt hiszem mindenki ismeri. Ezúttal vele beszélgettem.

Lakásához érve kutyája, Plutó jelzett a gazdának, hogy vendég érkezett. A kölcsönös üdvözlés után Dezső bácsi a lakásába vezetett és helyet kínált.

- Ritka szakmát tetszett választani. Hogyan lett önből kerégyártó?

- A 6 elemi elvégzése után 1935-ben ipari tanulóknak jelentkeztem. Mindig is szerettem barkácsolni, hiszen az elemi iskolában már elkápráztattam osztálytársaimat különböző makett járműveimmel. Tehát '35-ben kezdtem el az ipari iskolát és két évvel később már levizsgáztam. 1944. március 22-én Jászberényben mestervizsgát tettem. Vizsganyagul egy szekér kerekének a küllőjét kellett elkészíteni. Ez magába nem volt nagy munka, mert tudták rólam, hogy a szakmába születtem. A családban ez a mesterség ősi, ugyanis édesapám kerégyártó volt, sőt a nagyapám, és még az ükapám is ezt a szakmát művelte. Mindannyian jászfényzarui

Mesterségek tudói

A kerégyártó

1959. A Ktsz kerégyártó részlege az otthoni műhely.

születésűek voltak, tehát büszke lehetek családomra. Édesapám műhelyét én örököltem, 1945-ben vettem át. Az ipari engedélyt pedig 1951-ben adtam vissza, amikor a KTSZ-be mentem dolgozni.

- Mi volt a kerégyártó munkája?

- A kocsiknál a teljes famunka a kerégyártó feladata volt. Általában

akácából készítettem a kerék tartozékait, de használtam kőrisfát is. A kocsik sokszor meg volt terhelve, ezért stabilnak, pontosnak kellett lenni minden alkatrésznek. Néha 15-20 mázsát is szállítottak ilyen kocsin. A kerégyártás első fázisa az agy kiesztérgálása volt. Munka közben különösen ügyelni kellett a koncentrikusságra (középpontosságra). Majd ezután 12 darab küllőt passzítottam 6 darab kerékfalra. Így minden talphoz két darab küllő csatlakozott.

- A kerék elkészítésén kívül még mivel tetszett foglalkozni?

- Egy kocsi 10 fő részről, összesen 158 db alkatrészről állt. A kerégyártó szakmába vágó összes alkatrészen kívül gyártottam különböző szerszámnyeleket, tragacsot, ami igazán lényeges segítőtárs volt az akkor élő embereknek. Ezzel hordták piacra az áruikat, s a kerti munkában is nagy hasznára vált a gazdának. De végeztem fűrészelési munkákat is a lakosság igénye szerint. 1979-ben az Orion adott munkát, asztalosként dolgoztam. Három évvel később nyugdíjba mentem, de néhány év után lehetőség nyílt arra, hogy dolgozhassak és én éltem a lehetőséggel. 1987-ben végleg nyugdíjba vonultam.

- Köszönöm a beszélgetést!

Dezső bácsi boldog, idős napjait nagy részt pihenéssel tölti, hiszen megszolgált a múltnak.

Dobák Gábor

Rovatunk hónapról hónapra igyekszik tudatosítani a főcím mindenki által elfogadott, de gyakran elfelejtett állítását, t.i.: AZ EGESZSÉG ÉRTEK! Jó lenne, ha kicsit elgondolkodnánk néha, hogy valóban fontos-e számunkra az egészség, vagy csak akkor gondolunk rá sóvárogva, ha hiányát szenvedjük!

Mi az egészség?

Nem egyszerűen a betegség hiánya, attól többet jelent: alkalmazkodóképesség a fizikai és társadalmi környezet változásaihoz a szervezet károsodása nélkül. Az egészség megtartásához nem az egészségi ismeret, hanem a cselekvő magatartás a döntő. Hiába rendelkezünk a helyes egészségmegtartáshoz szükséges ismeretekkel - a dohányzás káros az egészségre - ha helytelen döntéseink miatt - mégis rágyújtok - hibás magatartás formát választunk; könnyen a betegség labirintusában találhatjuk magunkat.

Sok stressz = Stressz-sokk

Selye János a stressz világhírű tudósa ezzel a szóval jelölte meg az idegrendszeri feszültség fokozódását, az izgalmat, ingerültséget. Stresszt a testi-lelki jólétet megterhelő, váratlan vagy ártalmas, többségükben kárral,

Az egészség érték!

STRESSZ

- jaj(j) az idegeim! -

bajjal fenyegető ingerek okoznak. Stresszhelyzetben az egész szervezet riadóztatott állapotba kerül. Valójában védő hatása van: az általa előidézett jelenségeket hormonoknak a vérbe való beáramlása és idegrendszeri jelek váltják ki. A szervezetet a veszély elhárítására készíti fel: „harcolj vagy menekülj!”. Ilyenkor éberségünk fokozódik, a szív és a légzőszervek működése igencsak fölgyorsul, a vérnyomás emelkedik, az izomzat tette kész, az emésztőrendszer működése viszont, amelyre átmenetileg nincs szükség, leáll.

A modern társadalomban a stressz okai gyakran érzelmi vagy lelki természetűek és tartósak ill. rövid időn belül ismétlődőek, így a szervezet szinte állandó „harckészültségben” éli napjait; sohasem tud igazán ellazulni, vagy a maximális izgalom után megpihenni. Ez az állandósult feszültség vezet betegségek kialakulásához: gyomorfekély, szívbetegségek, az immunrendszer károsodása, migrén-szerű fejfájás.

Hol a határ?

Amíg a stressz a szabályos módon zajlik le, nem tekinthető kórosnak, sőt az életben maradáshoz feltétlenül szükséges folyamat. Nélküle nem érezhetnénk a teljesítmény, az izgalom és az önbizalom örömét, nélkülözniük az egészséges félelem és aggodás érzését.

Mindannyiunknak más és más a stressztűrő képességünk. Van, aki a nagyfokú stresszt is jól elviseli, egészségi állapota, munkabírása nem inog meg. Mások enyhébb hatásokra is súlyos kimerültségi állapotba jutnak. Az ő számukra különösen fontosak azok a könnyen elsajátítható gyakorlatok, amelyek biztosítják a szinte folyamatosan „ugrásra kész” személy megnyugvását, relaxálását.

Kapcsoljuk ki a stresszt!

Tervezzük meg a napunkat előre; a kellemetlen ügyeket ne halogassuk! Jó, ha napjában egyszer rövid időre elengedjük magunkat (zenehallgatás, séta). Fontos a megfelelő táplálkozás (vitaminok, rostanyag). Beszéljük ki magunkból problémáinkat (konfliktuskezelés)!

Légyógyakorlat: mély légvételekkel szellőztessük jól ki a tüdönket! Hosszabb kitaratást igénylő sport (úszás, kerékpározás) szintén nyugtató hatású. *Dr. Kocsis András*

Sajtófigyelő

Drámapedagógia, avagy a nevelő játék

Ezen a héten a magyarországi Kovács Andrásné irányításával intenzív drámapedagógiai tanfolyamon vett részt egy többnyire tanítónőkből álló csoport. A műhelymunka helyszíne az Ady óvoda, kezdeményezői Rusz Csilla és Bárdi Márta. A drámapedagógiáról az irányítót, Rozika nénit kérdeztük.

- A dráma szó sokakat meglepészt. Az irodalmi műfaj pedagógiájára gondolnak. Ez a fordítás hibája. Tulajdonképpen a drámával, a színházzal folyó nevelésről van szó. A szó görög eredetű, tenni, cselekedni a jelentése. A drámapedagógia a művészpédagógiák egyike. Magában foglalja a tánc, a vizuális kultúra, a zene, a bábozás, a hagyományok pedagógiáját. Összetett, integrált reformpedagógia. Különböző ágai vannak, a közös bennük az, hogy mindenik a színház eszközeivel nevel, de egyik sem azonos a gyerekszínházzal. Ugyanazon eszközöket használja, mint a dramaturgia: a monológot, a dialógot és az akciót. Szerepet játszva emberi viszonyulásokat élnek meg alanyai. És ami döntő: nem a jelenből, hanem idő- vagy térbeli távolságban választja a színteret. Mégis, mivel személyiségfüggő pedagógia, az egyén a saját tapasztalataiból, a látottakból, a hallottakból építkezik. Itt nincs közönség, egy kis csoporton (például osztályon) belül történik minden. Ezt a módszert használja a pszichodrama is, de azzal a pedagógusoknak tilos foglalkozniuk, mert ahhoz orvosként kell gondolkozni az embernek.

A drámapedagógia emberekről szól, az emberről mutat fel igazságokat, ugyanúgy, mint a színház vagy bármilyen művészet, ezért bizony külön képzettséget igényel a tanártól. Újra és újra kell tanulnia a pszichológiát, főképpen a gyermekpszichológiát. Meg kell ismernie azt a játéktárat, amellyel a gyerekeket foglalkoztatni kell. Ahogyan azt Comenius, a nagy pedagógus is megmondta, a játékon keresztül hatéves korig mindent ki lehet alakítani, amire egy életen keresztül szükség lesz, de ha elveszem a gyerektől a játékot, egy életen keresztül sérültté válik. Ezt a játékos kedvet próbálja kicsit áttételesebben továbbfejleszteni ez a pedagógia iskoláskorban, sőt a tanítóképzésben és a menedzserképzésben is. Ma már nincs olyan területe az oktatásnak, ahol ne használnák valamilyen szinten. Azt hiszem, a megoldás kulcsa olyan pedagógusok képzése, akik hivatásuknak tekintik ezt a pályát, nem munkahelynek. Van a sikernek még egy titka: az a belső érzékenység, amivel az igazi pedagógus pillanatokon belül fel tudja fogni

a gyerekek minden rezgését és hullámlásait. Ez olyan játék, amelynek segítségével a gyerek szabályokat tanul, gondolkodni kényszerül, új értékrendet képez, szemléletet formál, nagyfokú tudás befogadására válik alkalmassá. A játék önfegyelmre, a közösségben való magatartásra nevel, viselkedési bátorságot fejleszt. Ha lemegyek a legalsó szintig, megfigyelőképességet, jobb memóriát alakít ki. E módszer egyik legfontosabb eszköze az improvizáció, hisz a szereplők nem előre gyártott szövegeket mondanak fel, hanem abban a pillanatban, abban a helyzetben rögtönöznek, mintha a megelevenítendő bőrben lennének. Van ennek a pedagógiának még egy sajátos területe, amely elsősorban az európai országokban érvényes: meg akarja őrizni az egyes nemzetek kultúráját, néphagyományait.

A drámajáték társas műfaj, nem lehet levelező tagozaton, sem könyvből megtanulni. Ehhez közösség kell, csak közösségen belüli élménnyel lehet elsajátítani. A lényeg az, hogy az azonos érdeklődésű, műhelybe tömörült emberek akarjanak egymástól, másoktól tanulni, és ebben legyen rendszeresség.

Makár Ágnes

Forrás: Bihari Napló 1997. február 22-23. (Nagyvárad)

Spórolni a „nincsmiből”

Kisgyerekek koromban nagyon szerettem moziba járni. Arról persze nem ábrándozhattam, hogy otthon ilyesmire pénzt kapjak. Nem volt miből. Ezért minden munkát elvállaltam, amit egy kisgyerek el tud végezni, hogy összejöjjen a harminc fillér, amiért vasárnapokon a matinéra beengedtek. Mozi után összeszedtem a mások által eldobált újságokat. A szélüket ollóval levágtam és az így kapott csíkokat rozslisztkovázzsal összeragasztottam. Erre rajzoltam kockánként a filmet, amit láttam. Olyan volt ez, mint a mai diafilm, és ezért a módosabb gyerekek 50 fillért is adtak. Így volt pénzem a következő matinéra, sőt a maradék 20 fillérből még dorbézolni is tudtam. Nyáron a tarlókon elhullott kalászsokat szedtem, a markomban kidörzsöltem, széllel kifúvattam, majd a piacon eladtam. Ebből vettem ősszel füzeteket.

A sorsnak milyen furcsa játéka az, hogy a forintnak akkor azért nem tudtunk örülni, mert nem volt. Most pedig azért nem örülünk, mert nem ér semmit. Nekünk pedig ebből a semmiből kell megélnünk.

Makpolti József

Jászfényszaru

(Megjelent: Szabad Föld 1997. március 4. sz.)

A Népjóléti Minisztérium anyagi támogatásával

1992. március 14-én indult az az egészségügyi előadássorozat, amelynek szervezésében oroszánrészt vállalt Farkas Bertalan. A tapasztalatokról és további tervekről Berci az alábbi nyilatkozatot adta lapunknak:

- Az öt esztendő alatt közel 50 előadás volt iskolában, óvodában, a művelődési házban. Több mint 2000 ember vett részt ezeken a programokon. Úgy érzem, eredményes volt ez a vállalkozás, hiszen a hallgatóság sok esetben választ kaphatott ki nem mondott kérdéseire is. Szeretném megköszönni a jászberényi Erzsébet Kórház, a hatvani Albert Sweitzer Kórház, a Tűzoltó utcai Klinika, az Ortopéd Klinika, a Korányi Kórház, a nagytétnyi Módszertani Kutatóintézet orvosainak, hogy vállalkoztak egy-egy előadás megtartására. Köszönöm a helyi orvosok, az önkormányzat erkölcsi támogatását. Az előadásokra pénzügyi támogatást a Népjóléti Minisztérium nyújtott az elmúlt évben illetve 1997. áprilisig sorra kerülő rendezvényekig bezárólag. Szeretném folytatni a jövőben is ezt a szervező tevékenységemet. Amennyiben a Népjóléti Minisztérium anyagi támogatást tud biztosítani erre a célra, nem lesz gyakorlati akadálya ennek.

A Kistérségi Környezetvédelmi Verseny résztvevői figyelmébe

Május 12-én döntő! Bővebb információkat a verseny kiíróitól kapnak a résztvevők. Addig is szíves figyelmükbe ajánljuk az alábbi könyveket, amelyeket – a finisben való eredményes szereplés érdekében – már most ajánlatos olvasgatni.

- Major István: Lesz-e sas 2000-ben? Bp. 1979. Natura. (75-76; 82-83; 94-100. oldalak)

- Élő múzeumok. Bp. 1980. Natura. (66-77; 81-83. oldalak)

- Környezetvédelmi lexikon. Bp. 1993. (Világörökség egyezmény, Hortobágy, Kiskunság, Yellowstone Nemzeti Park, savas eső hatása, vörös könyv – címszavak.)

Mindez fellelhető a Városi Könyvtárban.

Köszönetnyilvánítások

Köszönetet mondunk a rokonoknak, szomszédoknak, barátoknak, ismerősöknek, akik
PÁL MIHÁLYNÉ
 Czeglédi Mária
 temetésére eljöttek, koszorúikkal, virágaikkal fájdalmukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága édesanyám és nagymama
KOVÁCS JÁNOSNÉ
 Kiss Mária
 temetésén részt vettek, virágaikkal fájdalmukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család

Februári anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Csámpai Csilla (Farkas Csilla),
 Ézsiás Flóra (Szécsi Éva), Kiss Virág
 (Szalai Csilla).

HÁZASSÁGKÖTÉS NEM VOLT.

ELHUNYTAK:

özv. Ézsiás Pálné Győri Margit (84),
 ifj. Homola Károly (38).

APRÓHIRDETÉS

Eladó Samsung mögött építési telek, kész alappal. Födém panel, szilikát, sóder 40 m³ a helyszínen. Gáz, víz, villany van. Érdeklődni: Jászfényszaru Eötvös u. 4. Tel: 423-557 16 óra után.

Vásár

Április 27-én országos állat- és kirakodó vásár lesz Jászfényszarun.

A Jászok Egyesülete lapunk idei nyerevény pályázatára felajánlja
PALUGYAY IMRE: A jász-kün kerületek... című könyve hasonló kiadásának két példányát. **Értéke kötetenként 1200,- Ft.**

Gyűjtse! Nyerhet! – 3

**Integrált
 termékfeldolgozás,
 szolgáltatás!**

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat felhívása

„A gyógynövény drogok minősítésének hatósági feladatával felruházott Gyógynövénykutató Rt. véleménye a következő:

A *Ricinus cummunis* L. 6 szem magjának (2 toktermés) elfogyasztása – a benne lévő mérges ricin nevű toxalbumin miatt – halálos adag egy kisgyermek részére.

A növény díszcserjeként történő kiültetése rendkívül veszélyes és ezért megengedhetetlen.”

*

Ezúton kérjük a lakosságot, lehetőleg ne díszítsék kertjeiket – különösen az utcai előkerteket – az egyébként dekoratív növényvel.

Ricinus communis L. Ricinus

Gyakrabban használt magyar nevei: ricinusuz, csodafa. A mag erősen mérgező anyagokat is felhalmoz, olajába a méreg nem megy át.

Vállalkozók, leendő vállalkozók!

A Vállalkozásfejlesztési Alapítvány jászberényi irodájában a következő szolgáltatásokkal állunk az Ön rendelkezésére:

- vállalkozási szaktanácsadás
- vállalkozói oktatás
- kedvezményes hitelek nyújtása
- befektetők keresése
- partnerkeresés itthon és külföldön
- reklám és PR tanácsadás
- üzleti utak szervezése

Irodánk címe: Jászberény Rákóczi út 53.

Ügyfélfogadás: hétfő 8 -16 csütörtök 8 -16 péntek 8 -12 óráig
 Telefon: 57/404-354

Ügyfélfogadás mozgáskorlátozottaknak

A mozgáskorlátozottak minden hónap utolsó csütörtökjén 16 órai kezdettel tartják csoportgyűléseiket az Általános Iskola ebédlőjében.

Telefonszámok iránt érdeklődők figyelmébe ajánljuk

A Városi Könyvtárban (Jászfényszaru, Fürst S. u. 1. Tel./Fax: 57/422-265) minden megye és Budapest telefonkönyve megtekinthető nyitvatartási időben: keddtől péntekig délelőtt 9–12 óráig, délután 13–18 óráig.

SPORT

Labdarúgó csapatunk nagyon jól kezdte meg a tavaszi felkészülési programot. Mind a hét edző mérkőzést megnyerte, közte a magyar kupa mérkőzést is.

Az ifjúsági csapat edzéseit Szabó László helyett Vincze Gábor vezeti. Szabó László családi okok miatt nem tudja tovább irányítani a csapatot.

Edző mérkőzések eredményei

Jászfényszaru - Jászapáti 5:3 (2:2), Jászfényszaru - Dány 4:1 (1:0), Jászfényszaru - Jb. Lehel ifi 4:1 (2:1), Boldog - Jászfényszaru 1:3 (0:2), Ifi: 2:2. Jászfényszaru - Boldog 7:1 (4:0), Ifi: 2:1.

Magyar Kupa I. forduló

Jászfényszaru - Jánoshida 4:2 (2:0), Jfsz. 300 néző, vezette: Kormos G. Góllövők: Horváth Z.(2), Borbély S., Vidák J., ill. Szabó I.

Így Jászfényszaru felnőtt labdarúgó csapata bejutott a kupa 2. fordulójába.

A kupa forduló március 26-án, szerdán délután 15 órakor kezdődik.

Kun József szakosztály vezető

A Jász Múzeumban láttuk...

A 123 éves múltra visszatekintő Jász Múzeum megszépült, megfiatalodott. A múzeumot közel fél évig tartó épület-felújítás után február 27-én bensőséges ünnepség keretében - egy állandó és egy időszakos kiállítás megnyitásával egybekötve - adták át a nagyközönségnek.

Az épület eredetileg 1842-ben a városháza lóistállójának készült és csak később 1874. december 26-án létesült benne a Jászok múzeuma. A jászok mindig példát mutattak az összefogásból a múltban és a jelenben is ezt a múzeum egész eddigi története, tevékenysége igazolja - hangoztatta megnyitó beszédében dr. H. Bathó Edit igazgató asszony. Köszönetet mondott a 13,5 milliós beruházásba résztvevőknek, köztük a tető és födém teljes felújítását végző DUÉP Kft-nek. A munkát Bagi István, Dubóczky Gábor, Radics Tibor irányításával több jászfényszaru szak- és betanított munkás végezte kiválóan.

A múzeum állandó kiállítása új résszel - a „Szabadságharc gyermek-hősei” gyűjteménnyel - gazdagodott. A kiállítás 150 év távlatában állít mementőt a Jászok fiataljainak helytállásáról. Az anyagot a berényi hagyományörzők hozták létre.

Ugyanekkor nyílt meg Zorkóczy Miklósné babakészítő, népi iparmű-

vész időszakos gyűjteményes kiállítása. Munkájának jelentőségét Dr. Flórián Mária néprajzkutató méltatta.

Zorkóczy né önvallomásából idézek néhány gondolatot: „Sok évvel ezelőtt elhatároztam, hogy hitelesen elkészítem hazánk elfelejtett paraszti viseleteit. Munkám legelején rá kellett jönnöm: nehéz dolgom lesz. A nehezen hozzáférhető irodalom, a többségében fekete-fehér képanyag nem elegendő a viselet elkészítéséhez. Ezért muzeológusok segítségét kértem, szakmai útmutatásukkal sikerült elkészítenem az itt bemutatott babák jelentős részét. A kiállított babák mindegyike zsúrizett. Jelen esetben a baba, mint a viselet hordozója szerepel, a gyermekjátékhöz nincs köze, viszont rendelkezik „minden babák” varázserejével, miszerint szívet, szemet egyaránt gyönyörködtetve, mindenki számára elérhető közelségbe hozza a hajdani viseletkultúránkat. Ők jelzik az én nemzeti tudatomat. En így vagyok magyar.”

Az 57 kiállított baba közül 3 a jászok viseletét őrzi (képünkön látható). A szakavatott muzeológus a babák öltözetét így határozta meg: a férfi báránnyal süveget, borjú szájú inget, fekete zsinóros kék mellényt, fekete zsinóros kék posztó nadrágot és fekete csizmát visel; a nő öltözéke zöld bársony kerepélyes főkötő, bordó zsinóros „öltöny”, zöld selyem brokát viganó (szoknya), vajszínű selyem kötény és fekete cipő látható. Ezen baba öltözéke a Szűcs Mihály Életleírása... című könyvben található illusztráció alapján készült.

A harmadik babán virágdíszes kék kerepélyes főkötő, arany zsinóros pruszlik, fehér csipkés kecele, fehér ingváll, kék selyem brokát viganó (szoknya), piros szirma látható.

A kedves olvasóknak jó szívvel ajánlom, ha tehetik tekintsek meg a május 4-ig nyitva tartó kiállítást. Garantáltan csodás élményben lesz részük. *Kép és szöveg: Tóth Tibor*

Orvosi ügyelet

ÁPRILIS

5-6-ig: Dr. Tóth Zoltán (Fürst S. út 12.) **12-13-ig:** Dr. Tóth József (Szabadság út 23.) **19-20-ig:** Dr. Lakatos Béla (Dózsa Gy. út 15.) **26-27-ig:** Dr. Kocsis András (Fürst S. út 2.)

Állatorvosi ügyelet

ÁPRILIS

5-6-ig: Dr. Kiss László (Jászberény Réz út 5. Tel: 411-631) **12-13-ig:** Dr. Zilahi János (Jászfényszaru Somogyi B. út 6. Tel: 422-339) **19-20-ig:** Dr. Dobos József (Jászberény Sírkert út 2. Tel: 412-015) **26-27-ig:** Dr. Kertész Ottó (Jászberény Határ út 18. Tel: 412-718)

Készenlét a vízműnél

Március 31-április 6-ig: Pál Béla (Tel: 422-931) **április 7-13-ig:** Pádár Sándor **április 14-20-ig:** Török Imre (Tel: 422-558) **április 21-27-ig:** Turu István (Tel: 423-653) **április 28-május 4-ig:** Pál Béla (Tel: 422-931)

Húsvéti ünnepi miserend

Nagycsütörtökön, Nagypénteken és Nagyszombaton a szertartások este 6 órakor kezdődnek.

Húsvét vasárnapján a szentmisék kezdete: 8 órakor, 10 órakor és fél 12 órakor.

Egészségügyi előadás

Április 25-én délután 4 órakor egészségügyi előadás lesz a Művelődési Házban. Témák: 1. Népbetegség lesz-e a TBC? 2. Asztmabetegségek. Előadó: Dr. Juhász Erzsébet, a Korányi Kórház osztályvezető főorvosa.

Farkas Bertalan
etnikai szervező

Fotók: Tamus Angéla

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel köszönetet mondunk a rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, sporttársaknak és munkatársaknak, akik a tragikus hirtelenséggel elhunyt szeretett férjem, édesapánk, kislám

PÉTER JÓZSEF

temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak és sírját koszorúkkal, virágokkal halmozták el.

A gyászoló család

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja.

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata.

Felelős szerkesztő: Sugár Istvánné

A szerkesztőbizottság elnöke:

Nádudvari László

Felelős kiadó:

Györiné Dr. Czeglédi Márta

A szerkesztőség címe:

Jászfényszaru, Városi Könyvtár

Tel./Fax: 57/422-265

Lapzártá: minden hónap első munkanapja.

Készült:

a VERZÁL-PRINT Kft. nyomdájában

Jászberény, 1997

Felelős vezető: Purda József

Táskaszám: 713

Ára: 32,- Ft

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.